

מארח ניכסון ואורח פומפידו בוושינגטון
למי נאמנים יהודי ארצות הברית?

במדינה

העם

נגד מי

הם הפגינו?

מבתיים הוא שיגעון. אולם אותם חלוצים וסוללי כבישים, שכיום הם שרים ואלופים בעמם, לא למדו דבר — לא שכחו דבר: לגביהם, ההיסטוריה היא תקליט סדוק: הם עדיין חסידי דונם ועוד דונם. למרות כל הנסיגות שלא לתת פירסום לדבר, כדי

מה שהתחיל בקול ענות חלושה הסתיים בקול תרועה גדולה. הפגנת-המחאה של יהודי ארצות-הברית נגד נשיא צרפת ג'ורג' פומפידו, בעת ביקורו השבוע בארצות-הברית, שנדמה היה בתחילת הביקור כי היא עומדת להיכשל, עלולה עוד להגיב תוצאות שאיש לא ציפה להן.

המבחן הראשון היה בעת הופעתו של פומפידו בפני מושב בתי-הנבחרים האמריקאים. מה שצויין בכל שפרות התיקשות הישראלים נכחון לישראל לא היה אלא כשלוף אחד גדול. הפגנת ההיעדרות המכוונת של הצירים לא הצליחה. אמנם מתוך 433 צירי הקונגרס נוכחו באולם בשעת נאומו של פומפידו רק 285 צירים ורק 60 סנטורים מתוך 100, אולם העתונות האמריקאית ציינה כי זהו שיעור ההיעדרות המקובל בעת מאורעות מעין זה.

מי נפגע באמת? אולם מה שלא הצליחו הנבחרים האמריקאים עשו יהודי ארצות-הברית. בניגוד להפגנות מעוטות המשתתפים, שנערכו בתחילת הביקור, גבר מספר המשתתפים בהן בהמשכו. הפגנת המחאה הגיעה לשיאה בשיקגו, שם הפגינו כרבת מפגינים, הצליחו לעורר את זעמו של הנשיא הצרפתי.

אולם יותר משהביכה ההפגנה היהודית את נשיא צרפת, היא הביכה את נשיא ארצות-הברית, שנקט מיד בצעדים בלתי שיגרתיים כדי לפייס את פומפידו. לא היתה זו רק פגיעה במארח הרשמי של הנשיא הצרפתי. לגבי המימשל האמריקאי היו ההפגנות נגד פומפידו אמת-מיתכן לגבי התגובות האפשרויות בארצות-הברית כאשר תהיה התנגשות גלויה בין ממשל ניכסון לבין ממשלת ישראל. לא היה ספק: יהודי ארצות-הברית בחלקם נאמנים יותר לישראל מאשר לארצות-הברית, והם עשויים להגיב בתקיפות במקרה הצורך.

לעובדה זו עלולות להיות השלכות מרחיקות-לכת. ההפגנות ההמוניות נגד פומפידו לא תרמו אולי לשינוי המדיניות הצרפתית, אבל הן עלולות לפגוע במדיניותו של ריצ'ארד ניכסון כלפי ישראל.

השטחים

התנחלות

זוחלת

בפסיכולוגיה קוראים להתנהגות כזו: פיקסאציה. בתרגום חופשי ובעברית פשוטה יותר זה נקרא: שיגעון לדבר אחד.

יותר ויותר מתקבל הרושם שזוהי המחלה ממנה סובלים ראשי השלטון בישראל.

בימי העליות הראשונות, כאשר עלו החותיקים לפלשתינה ובנו את הארץ, הם גילו לא נוסחת-הפלאים: דונם ועוד דונם. מאז חלפו דורות, קמה מדינה ונוגד עולם חדש: כל משקף אוביקטיבי משוכנע כיום שהנסיגון לסלק את ערביי הקו הירוק

התיירות פאטרה. מטרת השיתוף: דילול הרצועה מיושביה.

לדברי העיתון, הגיעו לבראזיל בשנתיים האחרונות בלבד למעלה מעשרת אלפים צעירים מהרצועה. חברת פאטרה מקילה עליהם את היציאה, ומעודדת אותם, טוען אל-אנואר, בהבטחות קוסמות שמצפות להם משכורות בנות 400 ו-500 דולר לחודש. הבעיה שהביאה לכינוס הכנס היתה מצבם החמור של המהגרים, עם הגיעם לברזיל: חלקם אינם מוצאים עבודה כלל, אחרים חייבים לחקק את משכורותיהם עם מתווכים שונים, מאחר שהם חסרים רשיון-נות-עבודה כחוק.

בסיומו הכנס, החליטו השגרירים הערביים לעורר זעקה גדולה בעולם. כנגד מה שכונה בפייה המגמה לרוקן את הרצועה.

מחרינו — קרקעות למען ישיבה. ההתנחלות הנוחלת אינה מצטמצמת רק לרצועה.

לפני חצי שנה הודיע המושל הצבאי של בית-לחם לתושבי ארבעה כפרים קטנים בסביבת גוש-עציון — בית-שאחית, באל-טה, בית סקאריה וסמיקה — כי עליהם לפנות את כפריהם תוך חודש.

התושבים מהירו אל ראש עיריית חברון, שיין מוחמד עלי אל-ג'עברי, בבקשת עזרה. אל-ג'עברי, בראש קבוצת נכבדים, נחפו ליגאל אלון, וזה הבטיח לבטל את הנישול. מוצאי לעו טוענים, כי הנישול עוכב אז — לא בוטל — בגלל שהרעש שהקימו הכפריים — בין השאר גם אצל כל השגרירים הורים בישראל — היה אז לא נוח לשלטון הישראלי. הסיבה: באותה

וילות ממיבנים טרומיים, שנועדו לישיבת גוש-עציון.

תעודת-ביטחון תורכית. התושבים האחרים מסרבים, למרות כל הלחצים והפיתויים, לנטוש את בתיהם, ממתינים לרגע בו יושלו. אמנם חלקם יכול להציג בפני כל המעוניין תעודות-בעלות על הקרקע עוד מימי התורכים, אך הם יודעים שמסמכי כים לא יעזרו להם פה. לדבריהם, עד סיום עבודות-הבנייה בישיבה, יסולקו כולם משם. דאגתם הגיעה לשיאה ביום הרביעי האחרון, כאשר ביקרו במקום גולדה מאיר ופמליית שרים ונכבדים גדולה.

בינתיים, עד שסולקו, מתפרנסים התושבים במעבודות-סלילה ופיתוח מסביב לישיבה ולהתנחלות עין-צורים — יורשיהם העתידיים, לטענתם.

תביעה עד 24 מיליון. הצרות מגיעות כידוע תמיד בשלשות: בשבוע שעבר הגישו ארבעה בעלי קרקעות ערביים, תושבי הקו הירוק, בניין לבית המשפט העליון נגד ממשלת-ישראל ושלטונות המימשל.

העילה למשפט פורסמה במונו, לפני כשנתיים וחצי, בהעולם הזה: היה זה הדיחוח על הריסת עשרות בתי פלאחים באזור הג'יפסליקי, צפונית ליריחו והקמת נחל אר-גמזל במקום. הנוק שנגרם לישראל בנדת הקהל בעולם, בעיקבות השארותם של עשרות תושבים ללא קורת-גג, לא ניתן למדידה בכסף. אולם הנוק הממשי שנגרם לבעלי-הבתים — ניתן, 14 מהם יצאו לפעולה, לפי ני 14 חודשים הגישו לממשלת-ישראל חש בון על סך 24 מיליון ל"י.

עקרונית, הסכים המימשל הצבאי לפצוי-תם. אולם העניין גווע בעודו באיבו מחמת איהסכמה על גובה הפיצויים.

עוד החרמה ועוד הפקעה. את תוצאות התביעה, המנוהלת על-ידי עורך-הדין החיפאי נחמן רן, אין כמובן לבנא מראש. אולם בינתיים, מה שבטוח בטוח: שלטונות המימשל הצבאי הודיעו לכל בעלי שאר האדמות באותם איזורים, כי החל ממרץ 1970 מופקעות אדמותיהם, והם אף לא יקבלו רשיונות-כניסה לשטחיהם כדי לעבדם, כפי שהיה נהוג עד כה.

כך ממשיכה ההיסטוריה לחזור על עצמה: דונם פה ודונם שם.

השאלה היא רק, האם לא יעלו לנו דונמים אלו מחזיר יקר מדי.

המשק

על מה שבתו

הפעם באשדוד?

עוד שביתה בנמל אשדוד נסתיימה בחלקה השבוע. על מה בעצם שבתו העובדים? מהדיווחים בעיתונות קשה היה לגלות את העובדות. על גירסתם של העובדים סיפר חבר ועד השובתים, עמוס בר, לכתב העולם הזה נעים גלעד:

הסיפורים בעיתונים כאילו השביתה פרצה כפתאומית הם סילוף. אנחנו חוזרים על תביעותינו זה שנים. כבר לפני שמונה חודשים שבתנו כדי להשיג את מיליון. אז נאמר לנו שההנהלה תדון בדרישותינו רק אם נפסיק את השביתה. הפסקנו — ועד היום לא נענינו. זאת הסיבה ששבתנו עכשיו שנית.

מי זה "שבתנו"? כ-350 פועלי בתי-המלאכה ועובדי-המינ-הל. שבתתנו שיתקה כמעט את כל הפעילות בנמל, מלבד חלק מהסווארים, כי בגלל השביתה שלנו מושבת כל הציוד המיכאני ושירותי האחזקה.

מהן הביוק התביעות שלכם? **רק אובה, לא מותרות.** משכורת הוגנת. אנחנו לא שובתים בשביל חיי מותרות. אני למשל, נשוי עם שני ילדים, עם כל הוותק שלי ותוספות מקצועיות שונות, מביא הביתה 700 ל"י לחודש נטו. מזה הולך לי 180 למשכנתא ו-200 החזרת הלוואות אחרות שלקחתי לרכישת הבית. נשאר לי 320 ל"י למחייה. אחרים לא מגיעים אפילו לזה.

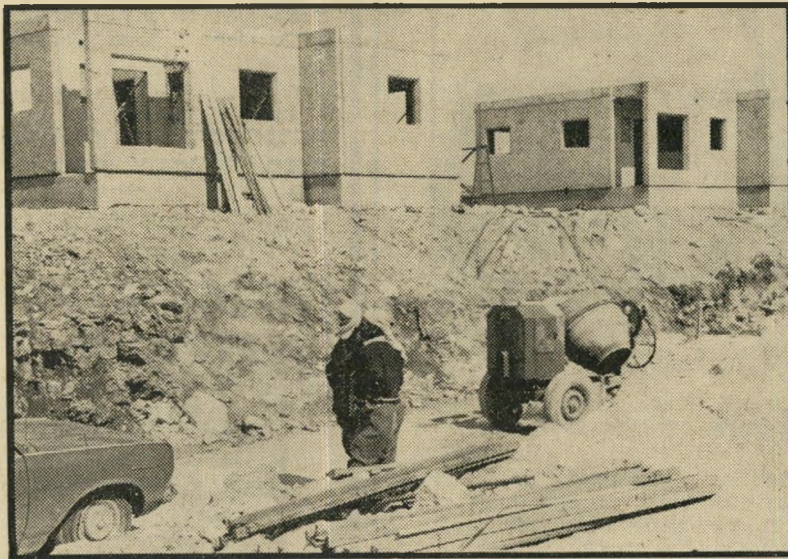
נקודות נוספות:

● בהתאם למדיניות הכלכלית של ההסתדרות הוחלט ב-1966 לשלם לנו תוספת של 15 אחוז. קיבלנו מזה רק שמונה אחוז — ועד היום לא ראינו את ההפרש.

● מזה חמש שנים לא הועלו דרגותיהם של רבים מבינינו הזכאים לכך לפי כל הקריטריונים.

● חלק ממשכורתנו הוא פרמיה. אבל כאשר אנחנו יוצאים למילואים, או חולים, או נפצעים, אנחנו מפסיקים את הפרמיה לאותה תקופה. בייחוד עכשיו, שאנחנו יוצאים כל-כך הרבה למילואים, יוצא לנו להפסיד המון מהמשכורת.

"או למה שנפסידי?"

בניין ישיבת גוש עציון על אדמות בית-שאחית
כשרוצים לנשל —

בעל-קרקעות בבית-שאחית מציג את כתב הבעלות

— לא יועיל שום מיסוך

תקופה בדיוק החלה בביקוריה בבירות-ערב ועדת האו"ם לבירור מצב תושבי השטחים. זה היה אז. מאו, שכחה ההמולה, ו-תושבי ארבעת הכפרים החלו מקבלים מכתב-התראה שונים — לצד הצעות פיצוי-יים. שלטים חדשים צמחו בשטח.

והשיא — עשרים משפחות פונו מבתיהן, לאחר שאדמותיהן הוחרמו. על אדמות המגורשים הוקמו כעשרים